

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Alešem Korejtkem ve věci **žalobce J.B., nar. „X“, bytem „X“, proti žalované České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o **žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3.10.2016, č. j. 5901151685/46091-MM,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 10. 2016, č. j. 5901151685/46091-MM, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení uvedeným ve výroku I tohoto rozsudku byly podle § 90 odst. 5 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 4.8.2016, č. j. 5901151685, jímž Česká správa sociálního zabezpečení zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu (§ 41 odst. 3 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, dále též „zákon o důchodovém pojištění“) pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona o důchodovém pojištění, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Orlicí (dále též „OSSZ Ústí nad Orlicí“) ze dne 18.7.2016 ani podle posudku České správy sociálního zabezpečení ze dne 22.9.2016 žalobce není invalidní pro invaliditu druhého či třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně. Míra poklesu jeho

pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla oběma posudky shodně stanovena na 40 %, přičemž posuzující lékaři v obou případech dospěli k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole X, oddíle B, položce 1b (chronická obstrukční plicní nemoc – středně těžké funkční postižení, stádium II) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále též „vyhláška č. 359/2009 Sb.“), pro které se stanovuje procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 15 – 30 %. Vzhledem k provázejícím onemocněním byla tato hodnota zvýšena o 10 % na 40 % (§ 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb.).

Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu rozhodnutí uvedeného ve výroku I tohoto rozsudku v plném rozsahu.

Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.

Soud o žalobě uvažil následovně:

Podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (dispoziční zásada), které je třeba výslovně formulovat v žalobě (§ 71 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.), přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že „jinou vadou řízení před soudem“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.2.2008, č. j. 7 Afs 216/2006-63, dostupný na www.nssoud.cz).

Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se

a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo

b) invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod je podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zák. č. 582/1991 Sb.“), posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zák. č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti bývá zpravidla rozhodujícím pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudek lze považovat za úplný a přesvědčivý pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k účastníkem řízení udávaným potížím, zodpoví jeho námitky a své posudkové závěry náležitě zdůvodní (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, č. j. 4 Ads 169/2014 – 27). Jinými slovy: Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda je posudek příslušné posudkové komise úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti posudku – srov. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 25.9.2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, rozsudek ze dne 3.4.2013, č. j. 6 Ads 158/2012 - 24, rozsudek ze dne 10.5.2013, č. j. 6 Ads 12/2013 - 22, rozsudek ze dne

10.5.2013, č. j. 6 Ads 25/2013 – 26, a mnohé jiné), případně - namítá-li to žalobce - zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).

Z důvodů shora popsaných soud ve věci provedl důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, pracoviště v Hradci Králové (dále též „PK MPSV“ či „posudková komise“), ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb. Posudek byl vypracován dne 7.2.2017. V PK MPSV zasedal jako odborný lékař klinických oborů internista doc. MUDr. V. K., CSc. PK MPSV vycházela při zpracování posudku ze spisové dokumentace vedené pro žalobce u Lékařské posudkové služby OSSZ Ústí nad Orlicí, ze spisové dokumentace vedené pro žalobce u České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Hradec Králové, oddělení posudkové služby, ze zdravotní dokumentace žalobce zapůjčené od ošetřujících lékařů žalobce a z vlastního přešetření žalobce při jednání posudkové komise dne. PK MPSV tak zpracovala posudek v řádném složení, za účasti lékaře z oboru posudkového lékařství a z oboru interní lékařství, tj. medicínské specializace, kam spadá léčba dominantního postižení žalobce (viz níže). Posudková komise měla k dispozici kompletní posudkovou dokumentaci obsahující celou řadu odborných lékařských nálezů, přičemž bylo provedeno vlastní přešetření žalobce odborným lékařem - internistou. PK MPSV tudíž měla dostatečné množství podkladů k tomu, aby se objektivně vyjádřila k rozsahu a intenzitě zdravotních postižení, jimiž žalobce ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí trpěl.

Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce považovala PK MPSV (shodně s lékaři OSSZ a ČSSZ) chronickou obstrukční plicní nemoc, avšak na rozdíl od lékařů OSSZ a ČSSZ dospěla k závěru, že se již od nálezu MUDr. D. ze dne 23.6.2016 jedná o třetí stádium nemoci (nikoliv druhé). Po funkční stránce hodnotila PK MPSV postižení žalobce jako těžké. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce stanovila PK MPSV podle kapitoly X, oddílu B, položky 1c (chronická obstrukční plicní nemoc – těžké funkční postižení, stádium III) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb. na 60 %. Uvedenou procentní míru poklesu pracovní schopnosti zvolila PK MPSV vzhledem k charakteru a k průběhu základního onemocnění a s přihlédnutím k ostatním objektivně doloženým obtížím vyučeného žalobce (truhlář).

Datum vzniku invalidity II. stupně stanovila PK MPSV nálezem plicního lékaře MUDr. D. ze dne 23.6.2016.

Účastníci řízení neměli vůči posudku PK MPSV žádné výhrady a taktéž soud posudek PK MPSV vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.

Z výše uvedeného je zřejmé, že skutkový stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí, ve světle přesvědčivých závěrů PK MPSV neobstojí (srov. § 3 správního řádu).¹ Žaloba tak byla důvodná, a proto soud žalobou napadené rozhodnutí podle §

¹ Řízení ve věcech dávek důchodového pojištění upravuje část šestá hlava druhá zákona č. 582/1991 Sb. v ustanoveních §§ 81 – 90. Kromě speciálních ustanovení této části se pro řízení o dávkách použije správní řád s výjimkami uvedenými v § 85a zákona, tedy s vyloučením ustanovení o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí a zpravidla též i ustanovení oznámení zahájení řízení z moci úřední. Odlišně je rovněž stanovena lhůta pro rozhodnutí (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2013, č. j. 3 Ads 99/2012 – 33). Při posouzení zdravotního stavu žadatele o invalidní důchod je proto žalovaná povinna postupovat v souladu s požadavky zákonnosti, zákazu svévole a zásady materiální pravdy (§ 2 odst. 1, 2 a § 3 správního řádu; srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2014, č. j. 5 Ads 94/2014 - 22).

78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I). Právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Neúspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, úspěšný žalobce se práva na náhradu nákladů řízení vzdal, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení (výrok II).

P o u č e n í :

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 3. dubna 2017

Aleš Korejtko v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Lucie Marešová
